

3.2 PRIKAZ STANJA PROSTORA

3.2.1 OPIS OBMOČJA

Načrtovana cestna povezava G2 – 108 ter deviacija ceste G1 – 5 potekajo po osrednjem Posavskem hribovju. Širše območje obravnave se v prvi polovici odseka nahaja v občini Hrastnik, v drugi polovici odseka pa v občinah Hrastnik, Laško in Radeče.

Načrtovana gradnja ceste med Hrastnikom in Zidanim Mostom, vključno z navezavo na cesto Rimske Toplice–Radeče ob iztoku Savinje v Savo, je vezana na morfološko razgiban in prostorsko omejen pas terena med železniško progo Ljubljana–Zagreb in Savo. Reka Sava je vrezala razmeroma ozko strugo vzdolž Hrastniškega preloma, ki je mestoma kanjonskega tipa, delno pa se lokalno (območje Suhadole) tudi občutno razširi.

Levi in desni breg Save sta v območju obdelave redko poseljena. Na levem bregu so prisotni manjši zaselki, na desnem bregu pa posamezne kmetije. Na obravnavanem odseku reke Savinje pa gre za linijsko poseljenost vzdolž bregov, ki otežuje načrtovanje poteka trase in samo prečenje reke.

3.2.2 RABA PROSTORA

3.2.2.1 NAMENSKA RABA PROSTORA

Podatki o OPN-jih so povzeti po digitalnih podatkih, pridobljenih s strani Prostorskega informacijskega sistema (Dostop do podatkov o prostorskih aktih), junij 2021.

Namenska raba prostora je določena v občinskih prostorskih načrtih občin Hrastnik, Radeče in Laško. Veljavni so:

- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, št. 2/16),
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Laško (Uradni list RS, št. 3/18) in
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Radeče (Uradni list RS, št. 99/11, 76/12 in 7/15);

Na kartah Prikaz stanja prostora, Namenska raba prostora - veljavni prostorski akti, karte 3.2.1.1 – 3.2.1.7 je razvidna namenska raba prostora občin Hrastnik, Laško in Radeče.

3.2.2.1.1 Veljavni prostorski akti občine Hrastnik

V izvedbenem delu OPN Občine Hrastnik je območje SD DPN razdeljeno na naslednje enote urejanja prostora z namensko rabo:

Preglednica 1 EUP in namenska raba v OPN Občine Hrastnik

OBMOČJE	ENOTA UREJANJA PROSTORA	PODROBNA NAMENSKA RABA
most 5 – 01 čez Savo	KGV2	VC - celinske vode, G - gozdna zemljišča, PO - ostale prometne površine, PC - površine cest
	PO40	IP - površine za industrijo, PC - površine cest
	HR_155c	VC - celinske vode, PC - površine cest
območje Upravne stavbe TKI	HR24	CU - osrednja območja centralnih dejavnosti
nadvoz 4 – 02 Krnice (oporni zid)	KGV1	K2 - druga kmetijska zemljišča

OBMOČJE	ENOTA UREJANJA PROSTORA	PODROBNA NAMENSKA RABA
deviacija Zlata luknja	KGV1	K2 - druga kmetijska zemljišča, G - gozdna zemljišča, PŽ - površine železnic
	KGV2	VC - celinske vode
	KN30	A - površine razpršene poselitve
	HR 155a	K2 - druga kmetijska zemljišča, PŽ - površine železnic
	HR 155c	K2 - druga kmetijska zemljišča, G - gozdna zemljišča, VC - celinske vode, PC - površine cest, PŽ - površine železnic
območje prepustov 3 - 9 in 3 - 10	KGV2, HR 155c	VC - celinske vode
nadvoz 4 – 01 v Šavni Peči	KGV1	K2 - druga kmetijska zemljišča, PC - površine cest
	KGV2	VC - celinske vode
	HR 155c	VC - celinske vode, K2 - druga kmetijska zemljišča
območje podporne konstrukcije PK-11	KGV2	VC - celinske vode
območje med propustom 3 - 16 in 3 - 17	KGV1	K2 - druga kmetijska zemljišča, PŽ - površine železnic
	KGV2	VC - celinske vode
	HR 155c	VC - celinske vode, PŽ - površine železnic

Na območju občine Hrastnik največji delež površin znotraj območja SD DPN predstavlja območje celinskih voda v obsegu dobrih 79 %. Sledijo druga kmetijska zemljišča z dobrimi 5 % in območja centralnih dejavnosti z dobrimi 3 %. Gozdnih zemljišč je slabih 3 %. Ostalih površin je manj kot 2%.

3.2.2.1.2 Veljavni prostorski akti občine Laško

V izvedbenem delu OPN Občine Laško je območje SD DPN razdeljeno na naslednje enote urejanja prostora z namensko rabo:

Preglednica 2 Preglednica: EUP in namenska raba v OPN Občine Laško

OBMOČJE	ENOTA UREJANJA PROSTORA	PODROBNA NAMENSKA RABA
nadvoz 4 – 03 Suhadol	OP	P - območja prometnih površin, K2 - druga kmetijska zemljišča, G – gozdna zemljišča
	OP-1	A - površine razpršene poselitve, K2 - druga kmetijska zemljišča, VC - celinske vode
	DPN-2	P - območja prometnih površin
propust 3 - 25	OP-1	K2 - druga kmetijska zemljišča, VC - celinske vode
propust 3 - 30a/b	OP	P - območja prometnih površin
	OP-1	K2 - druga kmetijska zemljišča, VC - celinske vode
podporna konstrukcija PK - 17	OP-1	K2 - druga kmetijska zemljišča, VC - celinske vode
priključevanje na obstoječo cesto Zidani Most–Radeče	OP	P - območja prometnih površin
območje križišča most 5 – 03 čez Savo	OP	P - območja prometnih površin, VC - celinske vode
	DPN - 1	P - območja prometnih površin
deviacija SŽ 2 – PR 14 in nadvoza 4 – 04 Majland	OP	K2 - druga kmetijska zemljišča
	ZM-1	SS - stanovanjske površine
	ZM-6	VC - celinske vode, P - območja prometnih površin

OBMOČJE	ENOTA UREJANJA PROSTORA	PODROBNA NAMENSKA RABA
	ZM-7	P - območja prometnih površin
mostu 5 – 04 čez Savinjo	ZM-6	P - območja prometnih površin, VC - celinske vode
	ZM-7	P - območja prometnih površin
priključek Apnenec in priključevanje na cesto Zidani Most–Laško	OP	VC - celinske vode
	ZM-6	CD - druga območja centralnih dejavnosti, P - območja prometnih površin, VC - celinske vode

Na območju občine Laško je znotraj območja SD DPN dobrih 49 % prometnih površin, dobrih 36 % je drugih kmetijskih zemljišč, dobrih 8 % površin celinskih vod in dober 1 % gozdnih zemljišč, drugih območij centralnih dejavnosti ter površin razpršene gradnje. Slab procent pa je stanovanjskih površin.

3.2.2.1.3 Veljavni prostorski akti občine Radeče

V izvedbenem delu OPN Občine Radeče je območje SD DPN razdeljeno na naslednje enote urejanja prostora z namensko rabo:

Preglednica 3 EUP in namenska raba v OPN Občine Radeče

OBMOČJE	ENOTA UREJANJA PROSTORA	PODROBNA NAMENSKA RABA
priključek Wetz in Wetz–vzhod	OP 13/1	K1 - najboljša kmetijska zemljišča
	VR 15	V - površinske vode

Na območju občine Radeče znotraj območja SD DPN prevladujejo površinske vode, ki obsegajo cca 64%. Najboljša kmetijska zemljišča pa cca 36 %.

3.2.3 DEJANSKA RABA PROSTORA

Podatki o dejanski rabi v pobudi so povzeti po digitalnih podatkih, pridobljenih s strani MKGP (<http://rkg.gov.si/GERK/>), marec 2021.

Dejanska raba zemljišč na območju SD DPN je razvidna s kart 3.2.4.1 – 3.2.4.7 Prikaz stanja prostora -Dejanska raba.

Preglednica 4 Dejanska raba zemljišč znotraj območja SD DPN

DEJANSKA RABA (OSNOVNA RABA)	SKUPNA POVRŠINA (HA)
stavbna zemljišča	1,07
kmetijska zemljišča	3,15
gozdna zemljišča	0,15
vodna zemljišča	2,62

3.2.4 GOSPODARSKA JAVNA INFRASTRUKTURA

Območja gospodarske javne infrastrukture so razvidna s kart 3.2.3.1 – 3.2.3.7 Prikaz stanja prostora - Gospodarska javna infrastruktura.

3.2.4.1 PROMETNA INFRASTRUKTURA

Na območju predmetne obdelave potekajo naslednje državne ceste:

- glavna cesta G1 - 5/0329 Šmarjeta–Rimske Toplice;
- glavna cesta G1 - 5/0330 Rimske Toplice–Zidani Most;
- glavna cesta G1 - 5/0331 Zidani Most–Radeče;

- glavna cesta G2 - 108/1185 Trbovlje–Hrastnik;
- glavna cesta G2 - 108/1186 Hrastnik–Zidani Most;
- regionalna cesta R1-221/1221 Trbovlje–Hrastnik;
- regionalna cesta R1-221/1222 Hrastnik–Šmarjeta;
- regionalna cesta R1-224/1230 Hrastnik–most čez Savo.

Obstoječa cestna povezava Hrastnik–Zidani Most zaradi svojih horizontalni elementov in predvsem elementov prečnega profila ne omogoča sodobnega in varnega prometa. Na obravnavanem območju poteka glavna cesta G2 - 108/1186 Hrastnik–Zidani Most na levem bregu reke Save. Na desnem bregu reke Save poteka lokalna cesta 122010 Hrastnik–Radeče, ki prav ima prav tako slabe elemente in je namenjena le za dostop do nekaterih naselij.

Glavna cesta G1 - 5 Rimske Toplice–Zidani Most–Radeče poteka na severu Zidanega Mostu po desnem bregu reke Savinje in jo z mostom prečka v centru Zidanega Mostu. Na mostu je zaradi premajhnega normalnega profila urejen izmenični enosmerni promet. Tik za mostom cesta ostro zavije desno in gre pod obema podvozoma železniškega razcepa v Zidanem Mostu. Oba podvoza sta premajhna za normalno odvijanje dvosmernega prometa. Za drugim podvozom je glavna cesta tesno umeščena med podporni zid železniške proge Zidani Most–Zagreb in strugo reke Save.

3.2.4.2 VODOVOD, KANALIZACIJA, ELEKTRIKA, ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

Na območju DPN in SD DPN potekajo naslednji obstoječi komunalni in energetski vodi: vodovod, kanalizacija v ločenem sistemu (fekalna, meteorna), električno omrežje (srednjenapetostno in nizkonapetostno), omrežje elektronskih komunikacij in omrežje javne razsvetljave.

3.2.5 OBMOČJA VARSTVA IN OMEJITEV

Na obravnavanem območju so številna območja, za katere veljajo posebni varstveni režimi. Ta so obravnavana v sklopih:

- območja varstva kulturne dediščine,
- območja ohranjanja narave,
- površinske vode, vodovarstvena območja in poplavna varnost,
- območja najboljših kmetijskih zemljišč in
- območja gozdov.

Pri iskanju lokacij za ureditve načrtovane s SD DPN se je potrebno območjem s posebnimi varstvenimi režimi v največji meri izogibati.

Območja varstva in omejitev so razvidna s kart 3.2.2.1 – 3.2.2.7 Prikaz stanja prostora - Območja varstva in omejitev.

3.2.5.1 OBMOČJA VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE

Podatki o kulturni dediščini so v SD DPN povzeti po digitalnih podatkih pridobljenih iz spletnega mesta Ministrstva za kulturo (<https://data-mk-indok.opendata.arcgis.com/>; marec 2021).

Na območju obravnave oziroma v neposredni bližini posega se nahaja 9 enot kulturne dediščine vpisanih v Register nepremične kulturne dediščine.

Preglednica 5 Enote kulturne dediščine v neposredni bližini območja posega

ESD	TIP	IME	REZIM
8113	profana stavbna dediščina	Zidani Most - Cestni most	dediščina
20939	profana stavbna dediščina	Zidani Most - Kretniška postavljalnica	dediščina

ESD	TIP	IME	REZIM
22700	profana stavbna dediščina	Zidani Most - železniška postaja	dediščina
22699	naselbinska dediščina	Zidani Most - Prometno križišče Zidani Most	dediščina
8112	profana stavbna dediščina	Zidani Most - železniški most Južne železnice na progi Celje-Ljubljana	dediščina
29062	profana stavbna dediščina	Zidani Most - železniški most na progi Ljubljana-Zagreb	dediščina
30170	ostalo	Zidani Most - Ročna žičnica čez Savo	dediščina priporočilno
25253	arheološka dediščina	Zavrate - Arheološko najdišče Trubarjev grič	arheološko najdišče
29679	arheološka dediščina	Suhadol pri Zidanem Mostu - Arheološko območje Kaič	arheološko najdišče

3.2.5.2 OBMOČJA OHRANJANJA NARAVE

Podatki o območjih ohranjanja narave so v SD DPN povzeti po digitalnih podatkih pridobljenih iz spletnega mesta ARSO (<https://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page>; marec 2021).

Preglednica 6 Enote ohranjanja narave

VRSTA	ID	IME	TIP/SKUPINA	POMEN
naravna vrednota	5770	Zidani Most - spodmoli	GEOMORF	lokalni
naravna vrednota	269	Savinja s pritoki	GEOMORF, HIDR, EKOS	državni
Natura 2000	SI3000181	Kum	SAC	
Natura 2000	SI3000280	Veliko Kozje	SAC	
Natura 2000	SI5000026	Posavsko hribovje	SPA	
EPO	12100	Ekološko pomembno območje Zasavsko hribovje		

V ureditvenem območju SD DPN ni zavarovanih območij.

3.2.5.3 POVRŠINSKE VODE, VODOVARSTVENA OBMOČJA IN POPLAVNA VARNOST

Površinske vode

Območje načrtovanega SD DPN posega v zemljišča reke Save in Savinje. Obe reki sta razvrščeni v 1. red. Sama trasa ceste Hrastnik-Zidani Most prečka 20 potokov, ki so pritoki reke Save. Reka Savinja ne tem odseku nima pritokov. Pritoki Save so glede na Zakon o vodah vodotoki 2. reda.

Za omenjene pritoke je skupna značilnost njihov hudourniški značaj oz. odvisnost hidroloških razmer od količine padavin.

Vodovarstvena območja

Na obravnavni trasi ni zajetih vodnih virov, ki bi bili zavarovani z vodovarstvenimi območji, niti ni perspektivnih vodonosnikov, ki bi bili primerni za vodooskrbo s pitno vodo. V vplivnem območju ni zajetij, ki imajo podeljeno vodno dovoljenje.

Poplavna varnost

Območje SD DPN poteka preko poplavnih območij z naslednjimi razredi poplavne nevarnosti:

- velika nevarnost,
- srednja nevarnost,
- majhna nevarnost in
- preostala nevarnost.

3.2.5.4 OBMOČJA NAJBOLJŠIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Dolina Save je razmeroma ozka, tako da naravne razmere ne ustrezajo pogojem predvsem obdelovalnih kmetijskih zemljišč. Razmere so primerne le ob zavojih struge, kjer je bilo nekaj prostora za odlaganje peščeno-prodnatih sedimentov, na katerih so se razvila dovolj globoka tla. V primeru Suhadol in kmetije Wetz gre za evtrična rjava tla.

Kmetijskih zemljišč je na območju predvidenega posega malo. To še posebej velja za obdelovalna zemljišča, ki so evidentirana v sistemu GERK, MKGP. Ker obdelovalna zemljišča na območju posega spadajo med boljša z visokim pridelovalnim potencialom jih je potrebno čim bolj obvarovat oziroma območje posega čim bolj zmanjšat.

3.2.5.5 OBMOČJA GOZDOV

Širše območje posega (Kumsko in Posavsko hribovje) poraščajo na različno kameninsko podlago prilagojeni bukovi gozdovi, javorovi gozdovi na pobočnih gruščih, termofilni gozdovi mešanih listavcev in dinarski gozdovi rdečega bora (NV Atlas, 2009).

V okolici posega so nekateri gozdovi opredeljeni kot varovalni gozdovi (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15, 191/20). Varovalni gozdovi se pojavljajo mestoma na levi strani reke Save od Krnic do Suhadola, v večjem obsegu pa se pojavljajo na obeh straneh reke Save od Dularjevega brega do Zidanega mosta. Predvidena trasa ne posega v varovalne gozdove.

3.2.6 PROSTORSKI AKTI

Načrtovane SD DPN posegajo v naslednji **državni prostorski akt**:

- Državni prostorski načrt za HE Renke, HE Trbovlje in HE Suhadol na srednji Savi - *v pripravi*;

Načrtovane SD DPN posegajo v naslednje **občinske prostorske akte**:

Občina Hrastnik:

- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, št. 2/16),
- Odlok o zazidalnem načrtu »ZN 11« industrijske cone Podkraj (Ur. l. RS 22/04);

Občina Laško:

- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Laško (Uradni list RS, št. 3/18);

Občina Radeče:

- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Radeče (Uradni list RS, št. 99/11, 76/12 in 7/15),
- Odlok o lokacijskem načrtu za območje hidroelektrarne Vrhovo (Ur. l. RS, št. 35/87);